Dosarul nr.5r-79/2025

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

29 august 2025 or. Telenești

Judecătoria Orhei (sediul Telenești)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul – Gheorghe Ciobanu
Grefier –Rodica Negruță, Ina Meleca

Cu participarea:
Agentului constatator al IP Telenești – Valeriu Nastas
Avocatului petiționarei, Apostol Maria – Svetlana Coșneanu
Petiționarei – Maria Apostol

examinând în ședința de judecată publică contestația depusă de Apostol Maria, împotriva procesului verbal cu privire la contravenție Seria/ Nr. MAI06 580240 din 10.04.2025 și a deciziei de sancționare, pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional,-

A C O N S T A T A T :

La 10.04.2025, agentul constatator al Inspectoratului de poliție Telenești, Nastas Valeriu a încheiat în privința lui Apostol Maria procesul-verbal cu privire la contravenție Seria/ Nr. MAI06 580240, în baza art.47^1 alin. (1) Cod contravențional.

Agentul constatator a reținut în sarcina făptuitorului că, pe parcursul anului 2024, Apostol Maria a.n. ***** locuitoare a s.Căzănești, r.Telenești a acceptat sau a primit personal bunuri, servicii, privilegii sub orice formă care nu se cuvin, pentru sine sau pentru altă persoană în scopul exercitării sau neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor din 20.10.2024.

Concomitent, la 10.04.2025 agentul constatator Nastas Valeriu a emis decizia de sancționare, care a fost inclusă în procesul-verbal cu privire la contravenție Seria/ Nr. MAI06 580240 și i-a fost aplicată lui Apostol Maria amendă în mărime de 500 unități convenționale, ce constituie suma de 25000 lei.

Ulterior, la 22.04.2025, Apostol Maria a depus la IP Telenești contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție Seria/ Nr. MAI06 580240 din 10.04.2025 și a deciziei de sancționare pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, emisă de către agentul constatator Nastas Valeriu din cadrul IP Telenești.

La 23.04.2025 cauza contravențională a fost expediată pentru examinare în adresa Judecătoriei Orhei (sediul Telenești), fiind înregistrată la 25.04.2025 în cancelaria instanței, (dosar nr. 5r-79/2025), care a fost repartizată spre examinare judecătorului Gheorghe Ciobanu.

Potrivit contestației, petiționarul Apostol Maria susține *inter alia* că, a fost sancționat potrivit deciziei agentului constatator pentru o faptă care nu a fost constatată și pe care nu a comis-o, respectiv temei de încetare a procesului contravențional constituie inexistența faptului contravenției, potrivit lit. a) alin. (1) art. 441 Cod contravențional.

În acest sens, motivează că tot procesul a derulat în regim de urgență maximă, iar agentul constatator a examinat procesul, efectiv în lipsa făptuitorului, nu a explicat drepturile și obligațiile; nu a asigurat dreptul la apărare a contravenientului; nu a asigurat, după caz, serviciile unui interpret, nu a explicat esența faptei imputate și nu a prezentat nicio probă care ar confirma acest fapt; a amenințat cu probleme și mai mari și dosare penale în caz de nesupunere.

Susține că, în tot procesul de constatare a acestei presupuse contravenții a fost supus/ă unui tratament umilitor și degradant, fapta care susține făptuitorul că l-a afectat atât pe el cât și pe întreaga familie.

Indică faptul că potrivit Deciziei de sancționare ea ar fi acceptat personal bani pentru a exercita într-un anumit mod votul la alegeri, concluzie care susține că este falsă și abuzivă.

Motivează că nu există nicio probă, cel puțin care să fie prezentată cine anume i-a dat banii, care persoană fizică și menționează că o aplicație bancară nu poate fi subiect al contravenției.

Evidențiază că nu este menționat timpul acceptării banilor, nu este probat care a fost scopul transferului banilor și nu este probat dacă acești bani au ajuns și au fost ridicați de către făptuitor.

Afirmă că nu este probată legătura cauzală între o aplicație bancară , un mesaj de la o aplicație bancară și alegerile și nu este probată acceptarea participării la alegeri din interes material și că anumiți bani au avut scopul influențării opiniei la alegeri și nu este răsturnată ipoteza unei simple donații sau a unui simplu transfer bancar.

Stipulează că fapta incriminată este bazată doar pe niște constatări subiective personale ale agentului constatator și la decizia de sancționare nu a fost anexată niciun material probator care ar demonstra componența contravenției prevăzută la art. 47^1 Cod contravențional.

Concluzionează că, din motivele expuse în contestație în speță procesul-verbal cu privire la contravenție este lovit de nulitate absolută, dar și în lipsa unor probe care să demonstreze dincolo de orice dubiu rezonabil, persistența la speță a faptei contravenționale și a comiterii ei de către acuzatul contravențional, prezumția de nevinovăție nu a fost răsturnată, invocând că ajunge la concluzia că procesul contravențional urmează a fi încetat, în legătură cu nulitatea acestuia și anulată decizia de sancționare din motiv că nu este întrunită fapta contravențională.

La data de 19 august 2025 autoritatea din care face parte agentul constatator a depus referință la contestație, prin care solicită respingerea contestației ca fiind nefondată cu menținerea fără modificări a procesului-verbal cu privire la contravenție Seria/ Nr.

MAI06 580240 din 10.04.2025 și a deciziei de sancționare, pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional.

A indicat că, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de poliție Teleneşti, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 580240 pe faptul că, Apostol Maria, pe parcursul anului 2024 a acceptat sau a primit personal bunuri, servicii, privilegii sub orice formă care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană în scopul exercitării sau neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor din 20.10.2024.

Menționează faptul că, prin acceptarea personală a mijloacelor bănești în schimbul exercitării dreptului electoral în favoarea candidatului susținut de către Blocul politic „Victoria - Pobeda", Apostol Maria a comis contravenția prevăzută de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, adică - *coruperea electorală pasivă cu indici calificativi - pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune*.

Prin decizia agentului constatator din 10.04.2025, contravenientului Apostol Maria i-a fost stabilită pedeapsa cu amendă în mărime de 500 unități convenționale, în sumă de 25000 lei.

Susține că, sub aspectul legalității procesului-verbal cu privire la contravenție, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalităţii şi dreptăţii, consacrate expres în art. 5 şi 7 din Codul contravenţional. Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie într-o anumită forma „ad validitatem ", cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. In acest context, respectarea exigenţelor legale prevăzute la art. 443 Cod contravenţional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie prin prisma art. 445 alin. (1) Cod contravenţional.

Menționează că, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit și perfectat în prezența contravenientului, unde în mod repetat a fost familiarizată cu drepturile şi obligaţiile prevăzute la art. 34, 378, 384, 387 şi 448 Cod contravențional, inclusiv şi dreptul de a beneficia de serviciile unui avocat, iar ultima a refuzat să semneze procesul verbal cu privire la contravenție, ceea ce creează o prezumție puternică că îi era clară esența şi natura acuzației aduse.

Stipulează că, în această ordine de idei, din punct de vedere al legalității procesului-verbal cu privire la contravenție, acesta a fost încheiat cu respectarea dispozițiilor legale incidente şi cuprinde toate mențiunile obligatorii prevăzute de art. 443 Cod contravențional, neexistând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu.

Relevă că, forța probantă a actului atacat nu a fost înlăturată, actul bucurându-se în continuare de prezumția de legalitate și temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

Afirmă că, sub aspectul temeiniciei procesului-verbal cu privire la contravenție, forţa probantă a proceselor-verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanţa are obligaţia de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează şi apreciază probatoriul (*cauza Bosoni v. Franţa, hotărârea din 7 septembrie 1999*).

Susține că, în conformitate cu art. 425 alin. (2) Cod contravenţional cuprinde dispoziţii exprese cu privire la forţa probantă a procesului-verbal cu privire la contravenţie, fiind reglementat că, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie.

În continuare, autoritatea din care face parte agentul constatator indică la art. 442 alin. (1) Cod contravenţional, conform căruia a definit procesul-verbal cu privire la contravenţie, ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Subsecvent, a fost legiferat şi faptul că, procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Motivează că, din interpretarea art. 425 alin. (2) şi art. 442 alin. (1) Cod contravenţional, agentul constatator susține că procesul-verbal cu privire la contravenție MAI06 580240 din 10.04.2025 face dovada cu privire la încadrarea în drept şi situaţia faptică stabilită de reprezentantul organului de constatatre, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar, invocând că acțiunile contravenientului Apostol Maria corect au fost încadrate în conformitate cu art. 47^1 alin. (1) Cod contravenţional, stipulând că aceasta a fost confirmată prin probe pertinente, concludente şi utile cazului contravenţional: raportul agentului constatator din 08.04.2025; procesul verbal cu privire la contravenție MAI06 580240 din 10.04.2025, raportul de analiză informațional-criminală.

Astfel, indică faptul că, acestea în ansamblu coroborează între ele, se completează unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială şi dovedesc cert săvârșirea contravenției de către contravenient.

Mai menționează că, chiar dacă transferul de bani nu a avut loc, actul de instalare a unei aplicații bancare, se înscrie într-un context clar orientat spre realizarea unei tranzacții ilicite și intenţia de a crea condiţii pentru un eventual transfer, destinat influențării exercitării dreptului electoral și susține că aceasta constituie un element important în evaluarea comportamentului contravenţional.

Consideră că, manifestarea voinţei de a se angaja într-o astfel de conduită reprezintă o abatere gravă de la principiile integrității procesului electoral, iar faptul că persoana a instalat aplicația bancară, chiar dacă transferul banilor nu s-a concretizat, relevă existența unui plan de a primi avantaje materiale în schimbul susținerii la caz a unui bloc politic, ceea ce subminează principiile de neutralitate şi secret al votului.

Motivează că într-un mediu electoral astfel de practici, chiar și în stadii incipiente , reprezintă o amenințare la adresa integrității sistemului electoral și susține că acțiunea de a instala o aplicație bancară cu scopul de a facilita un eventual transfer reprezintă un semnal de alarmă, care indică o predispoziție mde a transforma actul de vot într-un instrument de tranzacționare a intereselor materiale.

Concluzionează că, indiferent de faptul că transferul efectiv nu s-a realizat, fapta de instalare, inițiată de persoana terță, a fost efectuată cu scopul clar de a deschide calea către o tranzacție ilicită, şi această manifestare de voință este suficientă pentru a fi sancționată conform normelor privind coruperea electorală pasivă, comportamentul în cauză contravine principiilor integrității electorale și este demn de sancțiune.

Indică faptul că, alegerile constituie o formă a suveranității unui popor și principiul de bază al puterii reprezentative și prin alegeri libere și corecte se asigură legitimitatea politică fără de care guvernările democratice nu pot fi eficiente , iar coruperea procesului electoral încalcă flagrant principiile date, mai ales a votului liber exprimat , afectează grav credibilitatea corectitudinii și libertății desfășurării alegerilor, subminând întreg sistemul democratic.

Susține că, nu corespunde situației faptice alegațiile recurentului cu privire la lipsa elementelor contravenției imputate contravenientului Apostol Maria în temeiul art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, or, în acțiunile acestuia cert s-au constatat, că coruperea electorală pasivă este o contravenție formal-redusă și se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalitățile normative care desemnează faptele prejudiciabile, adică din momentul pretinderii, acceptării sau primirii, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.

Stipulează că, astfel, argumentele contravenientului Apostol Maria privind lipsa în acțiunile sale a elementelor constitutive ale contravenției prevăzute la art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, le consideră ca fiind declarative, or, circumstanțele referitoare la atingerea rezultatului scontat, nu influențează asupra calificării juridice a acțiunilor contravenientului, iar pentru realizarea laturii obiective a contravenției de corupere electorală pasivă este suficientă săvârșirea uneia din acțiunile alternative prevăzute la art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, în speţă contravenția consumându-se în momentul când Apostol Maria a acceptat instalarea în telefonul mobil a aplicației PSB Bank din Federația Rusă, cu ulterioara recepționare a mijloacelor bănești, în scopul votării în favoarea unui candidat la care i se va indica la alegerile prezidențiale din 20.10.2024.

Consideră că, în cadrul procesului contravențional s-a confirmat netemeinicia contestației lui Apostol Maria, prin urmare, aceasta necesită a fi respinsă, iar procesul-verbal cu privire la contravenție din 10.04.2025 şi deciziei de sancţionare, întocmite în privinţa lui Apostol Maria în baza art. 47^1 alin. (1) Cod contravenţional, urmează a fi menţinute fără modificări.

Aprecierea instanței referitor la termenul de depunere a contestației și procedura de examinare.

Conform art.448 alin.(1) Cod contravențional, Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la şedința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447^1 alin. (8).

Alin.(4) al aceluiași articol stabilește că, Contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator, conform competenţei teritoriale, care a examinat cauza. În cel mult 5 zile lucrătoare de la data depunerii, agentul constatator expediază contestația şi dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.

Instanța de judecată reține că decizia de sancționare, inclusă în procesul verbal cu privire la contravenție Seria/ Nr. MAI06 580240, a fost emisă la 10.04.2025, iar petiționarul Apostol Maria, a depus contestația împotriva deciziei menționate la data de 22.04.2025.

Reieșind din prevederile legale enunțate supra, în coraport cu cele menționate supra, instanța de judecată apreciază că contestația a fost depusă în termen.

Conform art. 395 alin. (1^1) Cod contravențional, Contestația împotriva deciziei în cauza contravențională se examinează de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea competentă sau procurorul care a emis decizia ori de către instanța de la locul unde își are sediul autoritatea competentă, pentru cazurile prevăzute la art. 394 alin. (11). Contestația împotriva deciziei în cauza contravențională prevăzută în capitolul XIII din cartea întâi se examinează de către instanța de judecată în a cărei raze teritorială a fost săvârșită contravenția.

În contextul normelor menționate supra, instanța de judecată apreciază că autoritatea competentă, Inspectoratul de Poliție Telenești, activează în raza teritorială a Judecătoriei Orhei sediul Telenești, respectiv, examinarea contestației ține de competența acestei instanțe.

Poziția participanților la proces și procedura de citare

Avocatul petiționarului Coşneanu Svetlana în ședință de judecată a susținut contestația depusă împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator de sancționare.

În acest sens a motivat că în procesul-verbal cu privire la contravenție nu se descriu aspecte privind pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, a mijloacelor financiare , iar informația celor 7 (șapte) mesaje este insuficientă , deoarea nu este descries conținutul acestor mesaje.

La fel a specificat că în Raporul de analiză informational-criminală sunt investigate acțiunile din perioada anului 2023 și nu a acțiunilor din anul 2024 și probatoriul se bazează pe rezultatele măsurilor speciale de investigație într-o cauza penală, care nu reflectă acțiunilor petiționarei Apostol Maria și consideră că probatoriu anexat la procesul contravențional nu poate servi temei de sancționare pentru săvârșirea contravenției prevăzute la aret.47[1] alin.(1) Cod contravențional.

Susține că, utilizarea materialelor din cauza penală într-o cauză contravențională avocatul consideră că rezultatele măsurilor speciale de investigație în materie penală nu pot fi utilizate în cadrul cauzei contravenționale și probatoriul anexat la materialele cauzei contravenționale nu demonstrează vinovăția petiționarului în comiterea contravenției prevăzute de art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, invocând că simpla presupunere că legislația nu prevede o pedeapsă pentru instalarea în telefonul mobil a aplicației PSB Bank.

A specificat că procesul-verbal cu privire la contravenție este neîntemeiat, deoarece agentul constatator nu a descris fapta, nu a indicat data, luna, anul săvârșirii faptei, deoarece prin Legea nr.230 din 31.07.2024 privind modificarea unor acte normative, doar la 15 august 2024 contravenția prevăzută la art.47[1] a fost inclusă în Codul contravențional, iar odată ce agentul constatator nu a indicat timpul săvârșirii presupusei contravenție, fapta descrisă nu are valoare juridică.

A menționat că vinovăția petiționarei nu-a fost demonstrată, deoarece la materialele cauzei nu au fost anexate probe pertinente și concludente, administrate conform prevederilor art.425 Cod contravențional, care ar confirma faptul presupusei acțiunii a petiționarei de acceptare, primire de avantaje în scop electoral, iar agentul constatator a aplicat sancțiunea doar pe presupuneri, ceea ce este o încălcare gravă și a solicitat admiterea contestației ca fiind întemeiată.

Petiționara Apostol Maria în ședința de judecată din 06 august 2025 a susținut contestația depusă și poziția expusă de avocatul Svelana Coșneanu și a refuzat să facă declarații.

Agentul constatator Nastas Valeriu din cadrul IP Telenești a susținut procesul-verbal cu privire la contravenție și a respins argumentele indicate în contestație.

Susține că, în cadrul documentării a folosit rezultatele obținute în urma autorizării măsurilor speciale de investigație din cauza penală nr.2023097322, respectiv, mesajele ad ela PSB Bank au fost recepționate la data de 11.09.2024 când deja era în vigoare art. 47[1] Cod contravențional. A indicat că instalarea aplicației PSB Bank, deja este o încălcare a Codului contravențional și a solicitat respingerea contestației cu menținerea fără modificării a procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare.

Examinarea contestației

Studiind materialele dosarului contravenţional și ale contestației raportate la temeiurile de drept material şi procesual care guvernează speţa dedusă judecății, instanța de judecată consideră că contestația înaintată urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată, reieșind din argumentele ce succed.

Conform prevederilor art.7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Potrivit art.8 alin.(2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională

Conform art.10 Cod contravențional, constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracţiunea, săvârşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

Conform prevederilor art.14 alin. (1)–(3) din Codul Contravențional al RM, contravenţia se săvârşeşte cu intenţie sau din imprudenţă. Contravenţia se consideră săvârşită cu intenţie dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări. Contravenţia se consideră săvârşită din imprudenţă dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod uşuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă.

Potrivit art.374 Cod contravenţional, procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, având ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvârşirea contravenţiei. (2/1) Procesul contravenţional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârşirea contravenţiei. (3) Procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Conform art.375 alin.alin.(1), (2) și (3) Cod contravențional, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenţii se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa. Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvîrşirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

Potrivit art.381 alin.(4) Cod contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atît circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cît și cele care

dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante.

Potrivit dispozițiilor art.440 alin.(1) Cod contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare. În conformitate cu alin.(1) al art.442 Cod contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

La examinarea cauzei contravenționale, instanța de judecată va ţine cont de rigorile art.458 Codul contravențional, care indică că examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine, caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

În speță, se atestă că prin Decizia de sancționare, inclusă în procesul verbal cu privire la contravenție Seria/Nr. MAI06 580240 din 10.04.2025, emisă de către agentul constatator Nastas Valeriu din cadrul Inspectoratului de Poliție Telenești a fost tras la răspundere contravenţională Apostol Maria, născută la *****, IDNP *****, pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravenţional, fiindu-i stabilită o sancţiune contravenţională sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenţionale, ceea ce constituie suma de 25000 lei, pentru fapta expusă cu următorul conținut, pe parcursul anului 2024, cet.Apostol Maria, locuitoarea s.Căzănești, r.Telenești, a acceptat sau a primit personal bunuri, servicii, privilegii sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor din 24.10.2024.

În continuare instanța de judecată va supune aprecierii ***legalitatea procesului verbal cu privire la contravenție,*** or, conform dispozițiilor art. 400 alin. (1) Codul contravențional, contravenția prevăzute la art.47^1, se constată și se examinează de către poliției, respectiv, întru respectarea ***principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional,*** instanța de judecată verifică legalitatea și corectitudinea procesului-verbal cu privire la contravenție încheiat de agentul constatator în concordanță cu norma art.443 Cod Contravențional.

Instanța de judecată remarcă că, legea contravențională prevede redactarea procesului verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma *„ad validitatem”*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit.

În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

În conformitate cu prevederile art. 445 Codul contravenţional, este statuat că, (1) Neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu sau din cartea de identitate provizorie ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezenţa unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

(2) Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.

Respectiv, din verificarea procesului verbal cu privire la contravenție, instanța precizează că agentul constatator la data de 10.04.2025 a perfectat în privința lui Apostol Maria procesul verbal cu privire la contravenție Seria/Nr. MAI06 580240, în prezența acesteia, dar a refuzat de a semna procesul-verbal cu privire la contravenție.

Conform art. 443 alin. (6) din Codul contravențional, faptul absenței persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal şi se certifică prin semnătura cel puțin a unui martor, indicându-se şi datele de identitate ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon). În lipsa unui martor, agentul constatator va consemna motivele care au condus la încheierea procesului-verbal în acest mod.

În acest context, instanța în cadrul ședinței de judecată a constatat că procesul-verbal verbal cu privire la contravenție cu Seria/Nr. MAI06 580240 a fost perfectat în prezența lui Apostol Maria, însă a refuzat de a semna procesul-verbal, prin urmarea instanța conchide că agentul constatator Nastas Valeriu a perfectat procesul-verbal cu privire la contravenție în conformitate cu prevederile art. 443 alin. (6) Cod contravențional, și anume refuzul lui Apostol Maria de a semna procesul-verbal, a fost consemnată în procesul-verbal, fiind certificat acest fapt de către martorul asistent Coșcodan Gheorghe***** tel. *****.

În continuare, instanța atestă că, petiționara invocă faptul că procesul-verbal cu privire la contravenție ar fi fost întocmit de către agentul constatator contrar prevederilor art. 443 alin. (1) lit.d), e) Cod contravențional și anume: -nu a fost descrisă corespunzător fapta cu indicarea tuturor împrejurărilor, nu a indicat timpul săvârșirii ei și nu a indicat indicii calificative ale contravenției.

În acest sens, instanța de judecată reține că procesul verbal cu privire la contravenție la pct.4 și 6 a procesului-verbal cu privire la contravenție se atestă indicarea în actul de

acuzare a timpul săvârșirii, precum și a faptei contravenționale cu indicarea normei contravenţională.

Mai mult, nu corespunde circumstanțelor de fapt invocarea apărătorului cu privire la faptul, că nu ar fi fost indicat concret în procesul-verbal cu privire la contravenție din 10.04.2025 timpul săvârșirii contravenției imputate indicându-se „pe parcursul anului 2024”, or potrivit materialelor cauzei, declarațiilor contravenientului Apostol Maria atestă că acțiunile imputate acesteia în temeiul art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional au fost premergătoare în cadrul scrutinului electoral și referendumul republican din toamna anului 2024, acțiuni ilicite reținute ca fiind dovedite în sarcina contravenientului.

În aceste condiții, instanța de judecată consideră că a fost respectat și art. 443 alin. (1) lit. d), e) din Codul Contravențional.

Astfel, referitor la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie, analizând cuprinsul acestuia prin raportare la cerințele prevăzute de lege sub sancțiunea nulității absolute, instanţa constată că dispozițiile legale în materie au fost respectate. Prin urmare instanța consideră neîntemeiat solicitarea apărătorului și petiționarului Apostol Maria în partea ce ține de a declara nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție pe motiv că acesta ar fi fost întocmit contrar prevederilor art. 443 alin. (1) lit.d), e) Cod contravențional și în consecință instanța constată că forța probantă a actului atacat nu a fost înlăturată, el bucurându-se în continuare de prezumția de legalitate și temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

Referitor la fapta contravențională incriminată lui Apostol Maria, instanţa de judecată ţine să constate următoarele:

Conform art. 425 alin. (1) Cod contravențional – probele sânt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

La fel, instanța reține că, legiuitorul în art. 442 alin. (1) Cod contravențional, a definit procesul verbal cu privire la contravenție, ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul.

Subsecvent, a fost legiferat și faptul că, procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui, iar interpretând art. 425 alin. (2) Cod contravențional– în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

În acest sens, instanța reține că, agentul constatator a perfectat la 10.04.2025 procesul-verbal cu privire la contravenție Seria/Nr. MAI06 580240 în baza materialului înregistrat în Registrul nr. 2 cu nr.1067, fiind adoptată decizia de sancționare pentru comiterea unei contravenții potrivit căreia a fost informat făptuitorul că a comis

contravenția prevăzută de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, urmare a coruperii electorale pasive de către Apostol Maria.

Instanța reține probele acumulate de către organul de constatare în cadrul investigării cazului, examinate nemijlocit în instanța de judecată precum și cele administrate în cadrul examinării cauzei de către instanța de judecată, după cum urmează: Extrasul MSI; Procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 580240 din 10.04.2025, Extras din fișierul Excel cu denumirea extras în urma măsurilor speciale de investigații; Raportul de analiză informațional-criminală; proces-verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigații din 09.12.2024; ordonanța privind autorizarea măsurii speciale de investigație din 19.11.2024; încheiere privind autorizarea măsurii speciale de investigații din 01.04.2024; încheiere din 01.04.2025 a judecătorului de instrucție al Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana privind autorizarea folosirii datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații din cauza penală nr.2023970322 în cauza contravențională RAP01 433516.

În cadrul cercetării judecătorești s-a constatat că, acestea în ansamblu coroborează între ele, se completează unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială şi dovedesc cert săvârșirea contravenției imputate contravenientului și instanța de judecată conchide că la caz s-a constatat cu certitudine că organul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar.

Cu privire la alegațiile părții apărării și a contravenientului cu privire la lipsa elementelor contravenției imputate ei în temeiul art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, instanța le respinge, or în acțiunile acesteia cert s-au constatat, că coruperea electorală pasivă este o contravenție și se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalitățile normative care desemnează faptele prejudiciabile, adică din momentul pretinderii, acceptării sau primirii, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.

Latura obiectivă a contravenției specificate la art.47[1] Cod contravenţional constituie în fapta prejudiciabilă exprimată în acţiunea de primire de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje.

Latura subiectivă a infracțiunii specificate la art.47[1] Cod contravenţional se caracterizează prin intenție directă.

Scopul infracțiunii de corupere a alegătorilor este un scop special. Se are în vedere scopul determinării alegătorului să îşi exercite drepturile sale electorale într-un anumit mod în cadrul alegerilor parlamentare, locale ori în cadrul referendumului. În prezența oricărui alt scop, fapta nu va putea fi calificată în baza art. 47[1] Cod contravențional.

Argumentele părții apărării privind lipsa în acțiunile lui Apostol Maria a elementelor constitutive ale contravenției prevăzute la art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, instanța de judecată le apreciază ca fiind declarative, or, circumstanțele referitoare la atingerea rezultatului scontat, nu influențează asupra calificării juridice a acțiunilor contravenientului, iar pentru realizarea laturii obiective a contravenției de

corupere electorală pasivă este suficientă săvârșirea uneia din acțiunile alternative prevăzute la art. 47[1] Cod contravențional, *în speță* contravenția consumându-se în momentul când Apostol Maria, în perioada electorală a anului 2024 a acceptat instalarea în telefonul mobil a aplicației PSB Bank din Federația Rusă, în scopul votării într-un anumit mod care i se va indica la alegerile din 20 octombrie 2024 cu ulterioară stimulare prin oferirea de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, inclusive a unor mijloace bănești.

Instanța de judecată remarcă că, potrivit pct. 310 din Decizia de inadmisibilitate privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 47[1] din Codul Contravențional RM, din 21.01.2025, Curtea indică că sintagma „exercitarea sau neexercitarea unor drepturi electorale", care nu ar prevedea un mecanism de verificare a modului în care persoana și-a exercitat votul, Curtea menționează că articolul 47[1] alin. (1) descrie doar fapta, nu şi urmarea prejudiciabilă.

În această ordine de idei, contravenția prevăzută la art.47[1] alin.(1) nu obligă autoritățile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt. Curtea consideră că existența unui astfel de mecanism ar contraveni caracterului secret al votului, garantat de articolul 38 din Constituție, astfel fiind constatat că Curtea constată că dispozițiile contestate nu afectează articolul 22 în coroborare cu articolele 1 alin.(3) şi 23 alin.(2) din Constituţie, din perspectiva argumentelor invocate în sesizări.

Instanța de judecată notează că votul secret şi liber exprimat al alegătorilor constituie elementul de bază al alegerilor libere şi democratice şi al dreptului de vot. Coruperea alegătorilor sau vânzarea voturilor sunt incompatibile cu conceptul alegerii democratice şi printr-un vot liber exprimat de către cetăţeni a organelor representative şi fraudează competiţia bazată pe idei şi pe programe politice desfăşurată între partidele politice şi între candidaţi (*a se vedea HCC nr. 25 din 28 noiembrie 2024, § 102*).

În acest sens, Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată şi proclamată de Adunarea Generală a ONU, în art. 21 stipulează că „orice persoană are dreptul de a lua parte la conducerea treburilor publice ale țării sale, fie direct, fie prin reprezentanți liber aleşi; orice persoană are dreptul de acces egal la funcţiile publice din ţara sa; voinţa poporului trebuie să constituie baza puterii de stat; această voinţă trebuie să fie exprimată prin alegeri nefalsificate, care să aibă loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal şi exprimat prin vot secret sau urmând o procedură echivalentă care să asigure libertatea votului".

Potrivit Constituţiei Republicii Moldova, art. 2 „(1) Suveranitatea naţională aparţine poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct şi prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituţie". Art. 38.(1) Voinţa poporului constituie baza puterii de stat. Această voinţă se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret şi liber exprimat, iar principiile participării la alegeri sunt: -vot universal - cetăţenii Republicii Moldova pot alege şi pot fi aleşi fără deosebire de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenenţă politică, avere sau origine social; - vot egal - în cadrul oricărui scrutin, fiecare alegător are dreptul la un singur vot. Fiecare vot are putere juridică egală, - vot direct -

alegătorul votează personal. Votarea în locul unei alte persoane este interzisă; -vot secret - votarea la alegeri şi/sau referendum este secretă, excluzându-se astfel posibilitatea influenţării voinţei alegătorului; vot liber exprimat- nimeni nu este în drept să exercite presiuni asupra alegătorului pentru a-l face să voteze sau să nu voteze, precum şi pentru a-l împiedica să-şi exprime voinţa în mod independent.

Coruperea procesului electoral încalcă flagrant principiile date, mai ales a votului liber exprimat, afectează grav credibilitatea corectitudinii şi libertăţii desfăşurării alegerilor, subminând întreg sistemul democratic.

La fel instanţa de judecată menţionează, că statul de drept este de neconceput fără respectarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, supremaţia legii şi un sistem democratic, care poate fi asigurat, în primul rând, prin organizarea, desfăşurarea şi totalizarea rezultatelor alegerilor în corespundere cu anumite standarde, principii democratice.

Respectiv, instanţa statuează în afara oricăror dubii, că într-adevăr fapta incriminată a avut loc, cu vinovăţie, chiar dacă ultima invocă lipsa faptei contravenţiei şi nu infirmă de altfel faptele incriminate, instanța remarcă că, argumentele lui Apostol Maria nu sunt însoţite de circumstanţe obiective întemeiate sau alte probe relevante în acest sens, ci doar contestația cu conținut abstract la lipsa faptei, lipsa probelor în acuzarea sa.

Totodată, instanța de judecată reflectă că, petiționarului i s-a acordat în mod efectiv posibilitatea de a propune orice probe car ar fi considerat necesare în combaterea celor reținute de agentul constatator și de a expune argumentele în apărare, în cadrul unei proceduri contradictorii, însă la caz nu a prezentat înscrisuri pertinente în puterea de a răsturna cele constatate şi probate de agentul constatator.

Astfel, instanța relevă că, agentul constatator la examinarea cauzei a calificat împrejurările cauzei obiectiv și a adoptat decizia de sancționare a lui Apostol Maria în baza unor probe pertinente și concludente, reieșind din faptul că contravenția, a fost examinată complet, fiind stabilit cert faptul că în acțiunile lui Apostol Maria sunt prezente elementele contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional.

Instanța relevă că, nerecunoașterea vinei de către contravenientul Apostol Maria reprezintă în principal un drept al său de a nu se auto incrimina, garantat de art. 6 CEDO, or, persoana care pe parcursul procesului contravențional are calitatea procesuală de contravenient nu poate fi urmărită pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații.

De rând cu acest fapt, instanța nu poate reține argumentul apărătorului precum că măsurile speciale de investigație sunt instrumente aplicabile în proceduri penale și au fost efectuate într-o cauză penală, or potrivit normei art.374 alin.(3) Cod contravențional, *procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte*.

Or, conform încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana, din 01.04.2025 s-a autorizat folosirea datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații din cauza penală 2023970322 în cauza contravențională RAP01 433516. Ulterior,

conform scrisorii Inspectoratului Național de Securitate Publică nr.34/17/1-3603 din 07.04.2025 materialele din procesul contravențional nr.RAP01433516 au fost expediate conform competenței teritoriale în adresa Inspectoratului de Poliție Telenești, fiind înregistrate la 08.04.2025 cu numărul 1067 în Registrul nr.-2.

Prin urmare, este legal utilizarea rezultatelor măsurilor speciale de investigație din cauza penală nr. 2023970322 în prezentul proces contravențional, care este continuitate a procesului contravențional nr.RAP01433516, utilizarea cărora a fost autorizată de către judecătorul de instrucție conform art.136 alin.(7) CPP care expres prevede, *Judecătorul de instrucţie poate dispune, la demersul procurorului, prin încheiere motivată, folosirea rezultatelor obţinute în urma efectuării unei măsuri speciale de investigaţii dintr-o cauză penală într-o altă cauză penală sau contravenţională.*

Astfel, având în vedere că nu este contestată legalitatea probelor obținute în rezultatul măsurilor speciale de investigații, care au fost prezentate de către agentul constatator, respectiv, instanța nu pune la îndoială legalitatea acestora, considerându-le pertinente, concludente și utile.

Instanța atestă că, sancționarea făptuitorului/petiționarului nu s-a făcut în scop abuziv, ci întrucât agentul constatator a recunoscut-o vinovat de săvârșirea faptei astfel, cum a fost descrisă în procesul-verbal cu privire la contravenție și instanța nu a determinat alte circumstanțe prevăzute de art.441 al Codului contravențional, care ar impune încetarea procesului contravențional.

Prin urmare, instanța relevă că, agentul constatator la examinarea contravenției a clarificat obiectiv împrejurările cauzei și just a încadrat acțiunile lui Apostol Maria în baza art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, fiind constatat faptul contravenției și vinovăția acesteia în comiterea ei, ultimului fiindu-i aplicată sancțiune contravențională echitabilă faptei comise sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul sumei de 25000 lei, astfel contestația urmează a fi respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Pornind de la premisele enunțate şi conducându-se de prevederile art. 460, 462 Cod Contravențional, instanţa de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se respinge ca neîntemeiată contestația depusă de Apostol Maria, împotriva procesului verbal cu privire la contravenție Seria/ Nr. MAI06 580240 din 10.04.2025 și a deciziei de sancționare prin care Apostol Maria a.n.*****, IDNP *****, a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional și aplicată sancțiune sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale ce constituie echivalentul sumei de 25000 (douăzeci și cinci mii) lei.

Hotărâre motivată pronunțată în ședință publică la 29 august 2025.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de recurs la Curtea de Apel Nord, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Orhei (sediul Telenești).

Preşedintele şedinţei,

judecător Gheorghe Ciobanu